ОБЛІК, АНАЛІЗ, І АУДИТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. Риндич Т. С., гр. ЗОА сп -15
Наук. керівник Амбарчян М. С., к.е.н.
Київський національний університет
технології та дизайну

У сучасних умовах найважливішою частиною інформації про фінансовий стан підприємства є дані про сформовані фінансові результати, що виникають у процесі господарської діяльності підприємств та виражаються прибутком або збитком.

Прибуток, з теоретичної точки зору, являє собою складне і неоднозначне поняття. У світовій науці досі існують різні підходи в трактуванні її походження і сутності.

Прибуток – одна з найскладніших економічних категорій. Теорія прибутку до сьогодні залишається незавершеною і суперечливою, що не може не відображатися на методиці його обліку.

В умовах ринку підприємець повинен сам визначати рівень ціни на основі конкретних умов операцій, а також конкретних умов роботи підприємства, а саме: ступеня завантаженості виробничих потужностей замовленнями, досягнутого рівня витрат тощо. Розв’язується ця задача на основі варіантних розрахунків, згідно з якими враховується не тільки співвідношення між попитом і пропозицією, але й розподіл витрат на постійні і змінні, різні підходи до оцінки компенсації витрат виробництва та обігу.

Розмір прибутку залежить і від уміння переконати покупців у тому, що їм варто заплатити за товар більш високу ціну, оскільки він для них значно корисніший, ніж вони «самі спочатку вважали». Все це вказує на багатофакторність прибутку в умовах ринкової економіки.

Економічне визначення фінансового результату (прибутку або збитку) полягає в тому, що це результат використання капіталу за певний проміжок часу.

Прибуток виступає як додатковий продукт, який становить результат такого використання, а збиток можна представити як вартісну оцінку ризику за здійснення господарської діяльності.

Уся система економічних важелів впливає на виробництво прямо або побічно саме через прибуток. Збільшення власних засобів і розширення відтворювання можливе тільки за умови стабільної норми прибутку. Тому в ринковій економіці прибуток виступає синонімом категорії «фінансовий результат», оскільки наявність збитку при жорсткій конкуренції недопустима.

Отримання систематичного прибутку при виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг – головна мета підприємницької діяльності фізичних і юридичних осіб, що зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності.

Таким чином, можна зробити висновок, що в економічній літературі категорії «фінансовий результат» постійно приділяється підвищена увага, і цей процес не закінчується.

У зарубіжній економічній літературі даному питанню приділяється більше уваги. Значну увагу концепціям відображення прибутку в бухгалтерському обліку приділяли Е.С. Хєндриксєн і М.Ф. Ван Бреда.

Вони розглядали бухгалтерський облік, як наукову теорію, що вивчає різні властивості інформаційної системи, спрямованої на формування і відображення прибутку. Саме такий підхід дозволяє стверджувати, що Е.С. Хєндриксєн і М.Ф. Ван Бреда підходять до бухгалтерського обліку з позицій семіотики. Семіотика – це комплекс наукових теорій, який вивчає властивості знакових систем. Основоположником семіотики є американський філософ і математик Ч. Пірс, який виділив основні її аспекти: синтактика, семантика і прагматика.

Виходячи з цього, Е.С. Хєдриксєн і М.Ф. Ван Бреда виділяють три концепції відображення прибутку в бухгалтерському обліку: структурна (синтаксична), інтерпретаційна (сематична) і поведінкова (прагматична).

За інших рівних умов збільшення обсягу реалізації продукції веде до зростання прибутку. Збільшення обсягу виробництва продукції, що користується попитом, можна досягти за допомогою капітальних вкладень, що вимагає

направлення прибутку на покупку більш продуктивного обладнання, освоєння нових технологій, розширення виробництва.

Підприємства, що володіють засобами і можливостями для проведення капітальних вкладень, реально збільшують свій прибуток, якщо забезпечують рентабельність інвестицій вище темпів інфляції.

Головним чином, прибуток підприємств зростає високими темпами за рахунок зростання цін. Середньомісячні темпи її приросту, перевищуючи темпи зростання цін, свідчить про інфляційне характері формування отриманого прибутку. При зростанні витрат на виробництво продукції і зниженні обсягів її випуску прибуток зростає внаслідок постійно підвищуються цін.

Зростання ціни сам по собі не є негативним чинником. Він цілком обгрунтований, якщо пов’язаний з підвищенням попиту на продукцію, поліпшенням техніко-економічних параметрів і споживчих властивостей продукції, що випускається.

У зв’язку з тим, що прибуток від реалізації продукції займає найбільшу питому вагу в структурі бухгалтерського прибутку, то аналіз чинників, що її визначають, має велике значення для виявлення резервів зростання всієї бухгалтерської прибутку.